

Uittreksel gemeenteraad

Zitting van 19 mei 2022

Aanwezig: Jan Roets, Voorzitter van de gemeenteraad
Franki Van de Moere, Burgemeester
Claudine Bonamie, Carlos Bonamie, Hugo Coene, Tom Lacres, Schepenen
Patrick De Greve, Bart Van de Keere, Franky Cornelis, Luc De Meyere, Kristof Goethals, Johan Francque, Sylvie Bruyninckx, Dirk Hoste, Sylvie Van De Velde, Robert Maenhout, Ingrid De Sutter, Gemeenteraadsleden
Melina Van Audenaerde, Algemeen directeur

Verontschuldigd: /

Afwezig: /

10. Verzoek actiecomité "vzw 't Schipdonkcomité" tot opstart planproces Schipdonkkanaal - Goedkeuring ontwerpbrief. - GRD/2022/058

Aanleiding

Actiecomité vzw "'t Schipdonkcomité" vraagt de gemeenteraad om op te roepen tot schrapping reservatiestrook Schipdonkkanaal.

Juridische overwegingen

- VCRO;
- Het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017;
- De beslissing van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 met betrekking tot de goedkeuring van de startnota voor het GRUP "Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen";
- De beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 3 mei 2019 met betrekking tot de adviesvraag voor het GRUP "Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen".

Feiten, context en argumentatie

De verbreding van het Schipdonkkanaal is een van de mogelijke alternatieven in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) voor het verbeteren van de verbinding van de haven van Zeebrugge via het water. In het RSV is opgenomen dat die optie moet worden afgewogen tegenover de andere alternatieven. Het RSV vermeldt expliciet drie mogelijke alternatieven om in de toekomst een

waterweg met een internationale verbindingfunctie tussen de zeehaven en het hoofdwaterwegennet mogelijk te maken, namelijk:

- de verbetering van het Kanaal Gent-Brugge
- de verbinding tussen Zeebrugge en het Kanaal Gent-Terneuzen
- de uitbouw van de kustvaart op de Scheldemonding

In de jaren 1970 werd op de gewestplannen een reservatiestrook voor de verbreding van het Schipdonkkanaal aangeduid op het grondgebied van de gemeenten Maldegem, Sint-Laureins, Eeklo, Zomergem, Nevele, Damme en Brugge. Die reservatiestroken leggen een claim op de ontwikkelingsmogelijkheden van de daarin gelegen bedrijven, woningen en gronden, en zorgen voor onzekerheid bij alle betrokkenen.

Op 14 december 2018 keurde de Vlaamse Regering de startnota voor het GRUP "Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen" goed. In die startnota is opgenomen dat de doelstelling van het planinitiatief het wegwerken van de ongelijkheid in bestemming tussen het West- en Oost-Vlaamse deel van de reservatiestrook ter hoogte van het Schipdonkkanaal is. De reservatiestrook zelf werd niet ter discussie gesteld om de verdere ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst niet te hypothekeren. In het kader van de adviesprocedure vroegen verschillende gemeenten, waaronder Lievegem, om werk te maken van de volledige schrapping van de reservatiezone.

Tijdens de adviesronde had de SARO (Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening) veel vragen bij de doelstellingen van het GRUP, omdat een zeer specifieke regeling werd uitgewerkt voor een deel van de reservatiestroken langs het Schipdonkkanaal. De raad drong toen ook aan op een grondige heroverweging van de doelstellingen van het GRUP.

Minister Zuhal Demir besliste onder meer op basis van die adviezen om het planproces niet voort te zetten in afwachting van meer duidelijkheid over de wenselijkheid om de reservatiestrook in zijn geheel te behouden.

Gemeente Sint-Laureins ontving op 2 april een schrijven van het overkoepelend actiecomité "vzw 't Schipdonkcomité" met de vraag om een schrijven te richten aan de verantwoordelijke ministers om het "Schipdonkdossier" met spoed tot uitvoering te brengen. Voor het comité is het niet aanvaardbaar om het opstarten van het planproces en de herbestemming van de reservatiestroken afhankelijk te maken van de inschikkelijkheid van Nederland, zoals opgenomen in de resolutie van 15 februari 2022 (cfr. bijlage). Om een onmiddellijke opstart van het planproces af te dwingen lijkt het actiecomité een oproep uitgaande van de betrokken gemeenten (waaronder Sint-Laureins) naar de betrokken ministers wenselijk. Het actiecomité leverde ook de brief aan die vanuit Lievegem werd gestuurd naar de beide ministers.

De gemeente Lievegem vraagt in haar schrijven om:

- onverwijld te starten met het planningsproces om zo te komen tot de volledige schrapping van de reservatiestrook
- het omturnen van de onderkleur op het gewestplan naar de bestaande situatie
- het dossier los te koppelen van de onderhandelingen met Nederland

Advies dienst omgeving

Het is zeker wenselijk om het dossier opnieuw te laten opstarten, maar de vraagstelling door Lievegem moet genuanceerd worden. Hiervoor kan ook verwezen worden naar het gemeentelijk advies van 3 mei 2019 over de startnota (cfr. bijlage).

Onderkleur gewestplan

De doelstelling voor het GRUP was in 2018 om de ongelijkheid in bestemming tussen het West- en Oost-Vlaamse deel van de reservatiestrook weg te werken. In West-Vlaanderen is dit integraal ingekleurd als agrarisch gebied, inclusief de oeverstroken, ventwegen en gronden op de dijk tussen het Leopoldkanaal en het Schipdonkkanaal. In Oost-Vlaanderen is de reservatiestrook hoofdzakelijk ingekleurd als groengebied, inclusief gedeelten van landbouwpercelen. In die zin is er sprake van een ongelijkheid in twee richtingen. Het is inderdaad zo dat er percelen zijn die in landbouwgebruik zijn en geen uitgesproken natuurwaarden vertonen, maar gedeeltelijk in natuurgebied gesitueerd zijn. Deze kunnen voor landbouwgebruik bestemd worden. Voor Sint-Laureins is de reservatiestrook voornamelijk gelegen langs de straat Celie, waarbij een gedeelte van het woongebied in de reservatiestrook valt. Doordat het uitgangspunt van het GRUP de ongelijkheid met de provincie West-Vlaanderen is, was de doelstelling op dat ogenblik om groengebied te herbestemmen naar agrarisch gebied en andere bestemmingen. Er moet dan ook nadrukkelijk gewezen worden op de landschappelijke, ecologische en recreatieve functie van het Schipdonkkanaal. De bestemming als natuurgebied biedt garanties om het kanaal in deze zin te behouden en te ontwikkelen. De kanaalbermen zijn niet geschikt voor landbouw als hoofdfunctie. Specifieke vormen van agrarisch medegebruik (bv. begrazing) zijn wel mogelijk. De natuurfunctie is bovendien het meest geschikt om de waterbouwkundige functie van de dijklichamen te bewaken. Ook in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de gemeente Sint-Laureins wordt het Schipdonkkanaal omwille van zijn verbindingsfunctie als waardevol omschreven. In de periode 2008-2010 was het standpunt van de gemeente negatief ten aanzien van de verbreding van het kanaal, en de gemeente was toen voorts van mening dat er uitgebreider onderzoek naar verzilting, waterbeheer, kansen voor kustvaart, impact op grondinnames en landbouw, ... nodig was, en dat ook de compenserende maatregelen inzake natuur nog niet voldoende gekend waren.

Bebouwde ruimte

Gezien de langdurige feitelijke rechtsonzekerheid is het positief dat aan bestaande woningen meer zekerheid en toekomstperspectief zou geboden worden. Op het grondgebied van de gemeente Sint-Laureins is de reservatiestrook gelegen op de noordelijke oever van het Schipdonkkanaal en treft daar de woningen die langs Celie gebouwd worden. In totaal zijn er zeven woningen, vier landbouwbedrijven en twee andere constructies in de reservatiestrook gelegen. De onderliggende bestemming is hoofdzakelijk woongebied met landelijk karakter. Bij herbouw dienen de woningen, zolang de reservatiestrook niet opgeheven is, achteruit gebouwd te worden (bijv. herbouw van Celie 4 in 2018). Als er woningen binnen de reservatiestrook verbouwd worden in plaats van herbouwd, dan zou de waardevermeerdering van een uitbreiding niet vergoed worden indien de reservatiestrook later nog zou gerealiseerd worden. Deze regelgeving is opgenomen in artikel 4.3.8, §2 VCRO. Om een beeld te kunnen vormen van de reservatiestrook worden als bijlagen gevoegd: een scan met fiches van bebouwing in de reservatiestrook en een uittreksel uit het gewestplan.

Conclusie

Bijgevolg wordt voorgesteld om het schrijven te richten aan de bevoegde minister maar de inhoud te nuanceren. Het planningsproces kan best opnieuw opgestart worden om onder meer te komen tot de

volledige schrapping van de reservatiestrook, maar de eventuele mogelijkheid tot aanpassen van de onderkleur moet ondergeschikt blijven aan de landschappelijke, ecologische en recreatieve functie van het kanaal. Hiervoor is een onderzoek nodig naar aanwezige natuurwaarden of natuurpotenties, of naar de corridorwerking van het groengebied. Er wordt dan ook voorgesteld om de specifieke passage over de onderkleur niet op te nemen in de brief.

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit

Enig artikel- De gemeenteraad geeft de goedkeuring aan de ontwerpbrief gericht aan de bevoegde minister, mits volgende nuance: Het planningsproces kan best opnieuw opgestart worden om onder meer te komen tot de volledige schrapping van de reservatiestrook, maar de eventuele mogelijkheid tot aanpassen van de onderkleur moet ondergeschikt blijven aan de landschappelijke, ecologische en recreatieve functie van het kanaal. Hiervoor is een onderzoek nodig naar aanwezige natuurwaarden of natuurpotenties, of naar de corridorwerking van het groengebied.

Bijlagen:

1. Verzoek aan de gemeenteraad door vzw Schipdonkcomité.pdf, 2. Aangenomen tekst van de resolutie.pdf, 3. Advies CBS 3-05-2019 startnota GRUP.pdf, 4. Uittreksels gewestplan.pdf, 5. Fiches bebouwde percelen STL in reservatiestrook.pdf, 6. Brief van gemeente Lievegem van 25 februari 2022.pdf, 7. Ontwerpbrief aan minister Demir en Peeters.pdf

Namens de gemeenteraad

Algemeen directeur,
Melina Van Audenaerde

Voorzitter van de gemeenteraad,
Jan Roets

Voor eensluidend afschrift,
Sint-Laureins, 24 mei 2022

Algemeen directeur,
Melina Van Audenaerde

Voorzitter van de gemeenteraad,
Jan Roets